

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Pavlou Halfarovou v právní věci žalobce **Mgr. Martina Fuchsiga nar. xxx**, bytem v xxx, správce konkurzní podstaty úpadce UKAMO, spol. s r.o., se sídlem v Opavě, Otická 37, PSČ: 746 01, proti žalovanému **MVDr. Jiřímu K., nar. xxx**, bytem v xxx, zastoupenému JUDr. Rudolfem Řehánkem, advokátem se sídlem v Ostravě-Slezské Ostravě, Občanská 18, PSČ: 710 00, o zaplacení 243,456.300,- Kč

t a k t o :

- I. **Zamítá se žaloba, aby žalovaný byl povinen zaplatit žalobci částku 243,456.300,- Kč a náklady řízení, to vše do 3 dnů od právní moci rozhodnutí.**
- II. **Žalobce je povinen zaplatit žalovanému na nákladech řízení částku 1,766.056,64,- Kč, do tří dnů od právní moci rozsudku, k rukám advokáta žalovaného JUDr. Rudolfa Řehánka.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou došlou soudu dne 24.1.2007 se žalobce domáhal po žalovaném zaplacení částky 243,456.300,- Kč, přičemž tvrdil, že žalovaný při výkonu funkce jednatele společnosti UKAMO, spol. s r.o. nepostupoval s péčí řádného hospodáře. V žalobě dále uváděl, že usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 13.2.2004 sp.zn. 14 K 7/2004 byl jmenován

správce konkurzní podstaty společnosti UKAMO, spol. s r.o., se sídlem Opava, Otická 37 (dále jen společnost). Žalovaný byl jednatelem této společnosti od 2.9.1993 do 13.5.1999 a od 29.5.2003 dosud. Společnost v rámci privatizace získala nemovitý majetek, který vložila jako nepeněžitý vklad do základního kapitálu společnosti Moravské vinařské závody Virena, a.s. (dále jen Virena) při zvyšování základního kapitálu této společnosti. Tyto nemovitosti byly znalcem při zvyšování základního kapitálu oceněny na cca 243,800.000,- Kč. Za tento svůj nepeněžitý vklad získala společnost 2.438 kusů akcií společnosti Virena znějících na jméno, každou o jmenovité hodnotě 100.000,- Kč. Žalovaný jako jednatel společnosti uzavřel dne 20.2.1997 smlouvu o koupi akcií, na základě které veškeré shora uvedené akcie prodal p. Karlu K. za kupní cenu ve výši 243.700,- Kč. Tento pak smlouvou o prodeji akcií ze dne 25.8.1997 převedl akcie na Josefa R. a tento akcie převedl dne 20.4.1998 na žalovaného. Žalobce byl názoru, že tímto žalovaný porušil povinnost jednat s náležitou péčí ve smyslu ust. § 567 odst. 1 obchod. zák. a s péčí řádného hospodáře. Škoda, kterou svým jednáním společnosti způsobil se rovná rozdílu mezi hodnotou plnění získaného za vložený nemovitý majetek a sumou finančních prostředků, za které následně žalovaný takto zaslané akcie zcizil z majetku úpadce, tedy rozdílem mezi 243,800.000,- Kč a 243.700,- Kč.

V podání doručeném soudu dne 22.8.2007 uváděl žalobce, že jednání žalovaného při uzavření smlouvy s p. K. lze považovat za obcházení zákona, a to ustanovení § 196a odst. 3 obchod. zák. Co se týče námitky promlčení, pak odkazoval na ust. § 265 obchod. zák. a ust. § 3 odst. 1 OZ a na náleží Ústavního soudu II ÚS 309/95, který rozhodl, že výkon práv nesmí být v rozporu s dobrými mravy, platí i pro výkon práva vznést námitku promlčení. Žalovaný byl a je jednatelem společnosti. Přiznat právo vznést námitku promlčení v žalobě o náhradu škody vůči škůdci – jednatele poškozené společnosti z důvodu uplynutí promlčecí doby by bylo v rozporu se zásadami poctivého obchodního styku a proti dobrým mravům. Dále uváděl, že je vůbec otázka, zda a kdy promlčecí doba vůbec započala běžet, když na straně poškozené společnosti neexistovala osoba, která by byla schopná nárok na náhradu škody uplatnit. Dalšími jednatelem společnosti byli v mezidobí Jiří K. – otec žalovaného a Miroslav D. – švagr žalovaného, které lze považovat ve smyslu ust. § 116 OZ za osoby žalovanému blízké.

U jednání dne 22.11.2010 žalobce tvrdil, že své tvrzení, že p. D. byly osobou blízkou žalovanému prokázal výpisy z obchodních rejstříků společností CHVOJKA spol. s r.o., ALEF s.r.o. a ABOTOS spol. s r.o. Z výpisů vyplývá, že v těchto společnostech působili jak žalovaný, tak p. D. a byli tak podnikatelsky propojeni.

Na svém procesním stanovisku setrval žalobce v průběhu celého řízení před soudem I. stupně.

Žalovaný v průběhu celého řízení navrhoval zamítnutí žaloby. V podání doručeném soudu dne 2.8.2007 uváděl, že prodejem akcií p. K. neporušil své povinnosti. Nemovitý majetek, který byl vložen jako nepeněžitý vklad, byl zatížen zástavním právem, což se ale nepromítlo do stanovení jeho hodnoty, znalci oceňujícím tyto nemovitosti pro potřebu soudu. Tato skutečnost se však následně promítla do tržní ceny akcií, kdy nebylo možno zajistit podnikatelskou činnost společnosti prostřednictvím bankovních úvěrů. Jednalo se proto o získání nezbytných disponibilních prostředků z mimobankovních zdrojů a právě za tímto účelem byl uskutečněn prodej akcií p. K. Tento prodej byl pouze prodejem garančním a žalovaný se uzavřením smlouvy nedopustil žádného protiprávního jednání. Žalovaný dále

vznesl námitku promlčení žalobou uplatněného nároku. Poukázal na to, že dle ust. § 397 obch. zák. ve spojení s ust. § 398 obch. zák. činí u práva na náhradu škody promlčecí doba 4 roky, přičemž promlčecí doba počíná běžet ode dne, kdy se poškozený dozvěděl nebo mohl dozvědět o škodě a tom, kdo je povinen k její náhradě. V daném případě je poškozeným společnost, nikoli správce konkurzní podstaty. I kdyby soud dospěl k závěru, že uzavřením smlouvy o prodeji akcií dne 20.2.1997 způsobil žalovaný společnosti škodu, pak se společnost o této skutečnosti mohla dozvědět nejpozději v polovině roku 1998 při schvalování účetní závěrky za rok 1997. Od tohoto okamžiku započala běžet promlčecí doba, která skončila běžet nejpozději v polovině roku 2002.

U jednání dne 22.10.2007 uváděl advokát žalovaného k fotokopii smluv o převodu akcií předložených žalobcem, že žalovaný si není vědom, že by v minulosti takové smlouvy podepsal. Nicméně potvrdil, že někdy v měsíci únoru 1997 prodal akcie p. K. za částku blížící se té uvedené ve smlouvě. Potvrdil rovněž, že od p. R. získal akcie za částku blížící se částce uvedené ve smlouvě, ne však na základě této listiny.

U jednání dne 22.11.2010 žalovaný tvrdil, že v době, kdy byl p. D. zaměstnancem společnosti PROMT působil v této společnosti jako generální ředitel. P. D. byl zaměstnancem jednoho z 5 závodů, z nichž každý měl svého vlastního ředitele. Žalovaný dále uvedl, že současně byl předsedou představenstva a měl na starosti strategické vedení. Personální záležitosti měl na starosti personální referent každého závodu. Pokud byla udělena prokura p. D. (ve společnosti ALEF spol. s r.o.) pak toto bylo myšlenkou a rozhodnutím jeho otce. Společnost CHVOJKA „skončila“ v konkurzu dříve, než byla zahájena činnost - provoz líhně kuřat, on sám byl požádán o manažerské vedení této společnosti, neboť tato měla problémy s nesplacenými leasingy.

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 22.10.2007 č.j. 28 Cm 15/2007-30 žalobu zamítl, když dospěl k závěru, že nárok žalobce na zaplacení žalované částky byl ke dni podání žaloby promlčen a proto žalobě nemohlo být, vzhledem k námitce promlčení, vyhověno. Námitku promlčení neshledal za nepřijatelnou pro rozpor se zásadami poctivého obchodního styku ani pro rozpor se zákonem.

Vrchní soud v Olomouci rozsudkem ze dne 2.12.2008, č.j. 8 Cmo 45/2008-69 rozsudek krajského soudu potvrdil.

Na základě dovolání žalobce byly rozsudkem Nejvyššího soudu ČR ze dne 15.10.2010 č.j. 29 Cdo 2308/2009-99 oba shora specifikované rozsudky zrušeny a věc byla vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení. Nejvyšší soud vyslovil závazný názor, že za okamžik, kdy se právnická osoba dozví o vzniku škody je třeba považovat okamžik, kdy se o vzniku škody dozví nebo mohla dozvědět osoba, která je oprávněna škodu vzniklou právnické osobě uplatňovat. Za takovou osobu lze považovat statutární orgán právnické osoby, pokud jeho zájmy nejsou v rozporu se zájmy právnické osoby a také její společník, pokud i jeho zájmy nejsou v rozporu se zájmy právnické osoby a pokud není současně jednatelem společnosti, který se na vzniku škody podílel. S ohledem na tento právní názor dospěl Nejvyšší soud ČR k závěru, že je nutno zabývat se tím, zda je pravdivé tvrzení žalobce o tom, že ostatními jednatelem a společníky společnosti byly před prohlášením konkurzu osoby žalovanému blízké a zda v takovém případě „existovala“ před prohlášením konkurzu na majetek společnosti osoba

způsobila uplatňovat jménem společnosti právo na náhradu tvrzené škody způsobené jejím jednatelem, či zda takovou osobou byl až žalobce.

Na základě provedených důkazů byly zjištěny níže uvedené skutečnosti;

- z usnesení mimořádné valné hromady společnosti Virena, a.s. konané dne 15.11.1996, že tato rozhodla o zvýšení základního kapitálu mimo jiné hodnotou nepeněžitého vkladu společnosti UKAMO, spol. s r.o. sestávajícího se z nemovitých věcí ve výši 243.815.790,- Kč, přičemž oproti splacení tohoto nepeněžitého vkladu v celkové výši 243.815.790,- Kč bude akcionáři obchodní společnosti UKAMO, spol. s r.o. vydáno 2.438 kusů akcií o jmenovité hodnotě 100.000,- Kč každé z nich.
- z usnesení Krajského obchodního soudu v Ostravě Firm 38170/96, Rg. B 1416 ze dne 9.12.1996, že tímto rozhodnutím bylo do obchodního rejstříku zapsáno usnesení valné hromady společnosti Virena, a.s. ze dne 15.11.1996 o zvýšení základního kapitálu.
- z protokolu o předání nemovitosti ze dne 13.12.1996, že na základě rozhodnutí mimořádné valné hromady společnosti Virena, a.s. ze dne 15.11.1996 předává upisovatel obchodní společnost UKAMO, spol. s r.o. předsedovi představenstva společnosti MVDr. Jiřímu K. nemovitosti jako nepeněžitý vklad.
- z fotokopie smlouvy o koupi akcií uzavřené dne 20.2.1997 mezi prodávajícím UKAMO, spol. s r.o. zastoupené MVDr. Jiřím K. a kupujícím Karlem K., že dle této smlouvy se prodávající zavazuje prodat kupujícímu 2.437 kusů akcií obchodní společnosti Virena, a.s. o jmenovité hodnotě 100.000,- Kč, a to za kupní cenu 100,- Kč za 1 akcii, tedy celkem 243.700,- Kč.
- z fotokopie smlouvy o koupi akcií uzavřené dne 20.2.1997 mezi prodávajícím WONDER, spol. s r.o. zastoupené MVDr. Jiřím K. a kupujícím Karlem K., že dle této smlouvy se prodávající zavazuje prodat kupujícímu 1.023 kusů akcií obchodní společnosti Virena a.s. o jmenovité hodnotě 100.000,- Kč, a to za kupní cenu 100,- Kč za 1 akcii, tedy celkem 102.300,- Kč.
- z fotokopie smlouvy o koupi akcií uzavřené dne 25.8.1997 mezi prodávajícím Karlem K. a kupujícím Josefem R., že dle této smlouvy se prodávající zavazuje prodat kupujícímu 3.460 kusů akcií obchodní společnosti Virena, a.s. o jmenovité hodnotě 100.000,- Kč, a to za kupní cenu 100,- Kč za 1 akcii, tedy celkem 346.000,- Kč.
- z fotokopie smlouvy o koupi akcií uzavřené dne 20.4.1998 mezi prodávajícím Josefem R. a kupujícím MVDr. Jiřím K., že dle této smlouvy se prodávající zavazuje prodat kupujícímu 3.460 kusů akcií obchodní společnosti Virena, a.s. o jmenovité hodnotě 100.000,- Kč, a to za kupní cenu 100,- Kč za 1 akcii, tedy celkem 346.000,- Kč.
- z usnesení Policie ČR ČTS: PSM-330/HK-22-2005 ze dne 28.3.2006, že byla odložena věc podezření z trestného činu zneužívání informací v obchodním styku dle ust. § 128 odst. 2, 4 tr. zák., kterého se měl dopustit MVDr. Jiří K., mimo jiné prodejem akcií společnosti Virena, a.s. p. K., neboť je trestní stíhání nepřijatelné dle ust. § 11 odst. 1 písm. b) tr. řádu, a to z důvodu promlčení.
- z fotokopie usnesení Krajského státního zastupitelství v Ostravě 4 KZV 15/2006 ze dne 26.4.2006, že toto rozhodlo o zamítnutí stížnosti Mgr. Martina Fuchsiga proti shora uvedenému rozhodnutí z důvodu neodůvodněnosti stížnosti.
- z úplného výpisu vedeného Krajským soudem v Ostravě, oddílu C, číslo vložky 5999, že obchodní společnost UKAMO, spol. s r.o. byla do obchodního rejstříku zapsána dne

- 2.9.1993. Jako její jednatelé byli zapsáni od 2.9.1993 do 13.5.1999 Jiří K., od 2.9.1993 do 13.5.1999 MVDr. Jiří K., od 13.5.1999 do 25.9.2003 Miroslav D. s tím, že funkce mu zanikla dne 29.5.2003 a od 25.9.2006 dosud MVDr. Jiří K. s tím, že mu funkce vznikla dne 29.5.2003. Zapsanými společníky byli od 2.9.1993 do 20.4.1995 MVDr. Jiří K. s vkladem 60.000,- Kč a Jiří K. s vkladem 40.000,- Kč, od 20.4.1995 do 13.5.1999 MVDr. Jiří K. s vkladem 750.000,- Kč a Jiří K. s vkladem 250.000,- Kč, od 13.5.1999 dosud společnost APO-MEDIKA, spol. s r.o. s vkladem 750.000,- Kč a Miroslav D. s vkladem 250.000,- Kč. Z výpisu je rovněž zřejmé, že usnesením Krajského soudu v Ostravě 14 K 7/2004 ze dne 13.2.2004 byl na majetek společnosti prohlášen konkurz a správcem byl jmenován Mgr. Martin Fuchsig.
- ze spisu Krajského soudu v Ostravě, oddílu C, číslo vložky 5999, že dle zápisu z jednání valné hromady společnosti UKAMO, spol. s r.o. ze dne 19.4.1999 valná hromada vzala na vědomí rezignaci MVDr. Jiřího K. na funkci jednatele společnosti a novým jednatelem jmenovala Miroslava D.
 - z úplného výpisu z obchodního rejstříku společnosti APO-MEDIKA, spol. s r.o., že jednatelem této společnosti byl od jejího vzniku dne 16.11.1992 MVDr. Jiří K., tento byl rovněž společníkem této společnosti a je jim dosud, když disponuje 17% obchodním podílem na této společnosti. Druhým společníkem s podílem 83% je společnost ALEF, spol. s r.o., IČ: 428 64 194. Dřívější jednatelky Mgr. Anna K. a Erika J. byly z obchodního rejstříku vymazány dne 23.9.1993.
 - z úplného výpisu z obchodního rejstříku vedeného Městským soudem v Praze, oddílu C, číslo vložky 79855 bylo zjištěno, že jako jednatel obchodní společnosti ALEF, spol. s r.o. byl od 11.5.1994 do 30.8.2000 MVDr. Jiří K., od 30.8.2000 (den vzniku funkce) 1.5.2000 dosud je jako jednatel zapsán Jiří K. st. Od 9.9.2003 jsou jako společníci zapsáni Jiří K. st. s obchodním podílem 99,05% a MVDr. Jiří K. s obchodním podílem 0,95%.
 - z výpisu z obchodního rejstříku pro lustraci osoby – Miroslava D., že u této osoby bylo nalezeno 28 záznamů.
 - z úplného výpisu z obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Ostravě, oddíl C, vložka 1762, že Miroslav D. byl od 20.4.2001 do 8.6.2005 zapsán jako jednatel společnosti ATOBOS, spol. s r.o., a od 20.4.2001 do 8.6.2005 byl zapsán jako její společník. MVDr. Jiří K. v této době nebyl dle výpisu jednatelem ani společníkem společnosti, byl však zapsán jako jednatel a společník společnosti od 6.10.1993 do 20.4.2001. Společnost byla z obchodního rejstříku vymazána dne 8.6.2005 poté, co konkurz na její majetek byl zamítnut pro nedostatek majetku.
 - z úplného výpisu z obchodního rejstříku vedeného Městským soudem v Praze, oddíl C, vložka 79855, že Miroslav D. byl od 30.8.2000 do 9.9.2003 zapsán jako prokurista společnosti ALEF spol. s r.o. Společníkem této společnosti s obchodním podílem ve výši 0,95 % byl v této době MVDr. Jiří K.
 - z úplného výpisu z obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Brně, oddíl C, vložka 8311, že Miroslav D. je od 28.8.1998 v obchodní rejstříku zapsán jako jediný společník společnosti CHVOJKA, spol. s r.o.. Jako jednatel této společnosti je od 2.4.1997 zapsán MVDr. Jiří K. V době od 2.4.1997 do 28.8.1998 byla jako další jednatelka společnosti zapsána Ing. Dana P. Usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 26.1.2001 č.j. 37K 70/98-65 byl na majetek této společnosti prohlášen konkurz.

- Z výpovědi Miroslava D., slyšeného k okolnostem, týkajících se právnické osoby společnosti UKAMO spol. s r.o. a nastalých v době, kdy byl jejím jednatelem dle ust. § 126a o.s.ř. a k ostatním okolnostem jako svědek, že v letech 1999-2003 byl jednatelem společnosti, a to jednatelem jediným, když funkci přebíral po tchánovi Jiřím K. st. Po nástupu do funkce kontroloval hospodaření společnosti, kdy si informace vyžádal od finančního ředitele společnosti a auditora společnosti Ing. P. a Ing. H. K otázce prodeje akcií společnosti VIRENA mu bylo sděleno, že společnost potřebovala finanční hotovost, proto tyto byly prodány za částku přibližně 240.000,- Kč. Na „krocích“ předchozích jednatelů neshledal žádné pochybnosti. Z funkce jednatele společnosti odstoupil poté, kdy byla odběratelka drůbeže vyprodukované společností – společnost PROMT prodána novým majitelům a nebyla zde již záruka odběru produkce společnosti. Jako svědek uvedl, že jeho manželka je sestrou žalovaného. V letech 1999-2004 udržovaly jejich rodiny normální vztahy, navštěvovali se u příležitosti svátků či narozenin. Mimo tyto styky měl se žalovaným pouze vztahy pracovní, nevlastnil s ním žádný společný majetek. Od roku 1995 do roku 2003 byl zaměstnán jako referent ve společnosti PROMT, jejímž jednatelem a majitelem byl jeho tchán - otec žalovaného jeho pracovní náplní bylo zabezpečení zásobování, konkrétně obalů a přepravy. Neví, v jaké pozici v té době ve společnosti PROMT působil žalovaný. Před tím pracoval ve Vítkovických železárnách jako elektromontér. Jeho manželka v té době buď pobírala plný invalidní důchod nebo pobírala důchod částečný a pracovala jak v cestovní kanceláři. Jiné příjmy jejich rodina neměla. Ve společnosti UKAMO nebyl zaměstnancem a jako jednatel nepobíral žádnou odměnu.

Účastníci řízení učinili nesporným, že Jiří K. je otcem žalovaného a Miroslav D. je švagrem žalovaného.

Na základě provedených důkazů dospěl soud po stránce skutkové k těmto závěrům. Na základě rozhodnutí mimořádně valné hromady společnosti Virena, a.s. vložila společnost do základního kapitálu této společnosti dne 13.12.1996 nepeněžitý vklad sestávající se z nemovitostí oceněných znaleckým posudkem na částku 243,815.790,- Kč. Za tento vklad nabyta 2.438 kusů akcií společnosti Virena, a.s. ve jmenovité hodnotě 100.000,- Kč za jednu akcii. Tyto akcie prodala společnost jednajícím jednatelem MVDr. Jiřím K. p. Karlu K. v měsíci únoru 1997 za částku 243.700,- Kč, což činí částku 100,- Kč za 1 akcii. Tento je následně, spolu s akciemi, které nabyt od společnosti WONDER, spol. s r.o. prodal Josefu R. rovněž za částku 100,- Kč za 1 akcii. P. R. pak akcie prodal žalovanému v dubnu 1998 za částku 100,- Kč za jednu akcii. Jako jednatele společnosti UKAMO, spol. s r.o. byli zapsáni od 2.9.1993 do 13.5.1999 Jiří K., od 2.9.1993 do 13.5.1999, když funkce mu zanikla dne 19.4.1999 - MVDr. Jiří K., od 13.5.1999 do 25.9.2003 Miroslav D. s tím, že funkce mu zanikla dne 29.5.2003 a od 25.9.2003 dosud MVDr. Jiří K. s tím, že funkce mu vznikla dne 29.5.2003. Zapsanými společníky byli od 2.9.1993 do 20.4.1995 MVDr. Jiří K. s vkladem 60.000,- Kč a Jiří K. s vkladem 40.000,- Kč od 20.4.1995 do 13.5.1999 MVDr. Jiří K. s vkladem 750.000,- Kč a Jiří K. s vkladem 250.000,- Kč, od 25.9.2003 dosud společnost APO-MEDIKA, spol. s r.o. s vkladem 750.000,- Kč a Miroslav D. s vkladem 250.000,- Kč. Usnesením Krajského soudu v Ostravě 14 K 7/2004 ze dne 13.2.2004 byl na majetek

společnosti prohlášen konkurz a správcem byl jmenován Mgr. Martin Fuchsig. Jednatel společnosti APO-MEDIKA, spol. s r.o. byl od vzniku dne 16.11.1992 MVDr. Jiří K., tento byl rovněž společníkem této společnosti a je jím dosud, když disponuje 17% obchodním podílem na této společnosti. Druhým společníkem s podílem 83% je společnost ALEF, spol. s r.o., IČ: 428 64 194. Jednatel obchodní společnosti ALEF, spol. s r.o. byl od 11.5.1994 do 30.8.2000 MVDr. Jiří K., od 30.8.2000 (den vzniku funkce 1.5.2000) dosud je jako jednatel zapsán Jiří K. st. Od 9.9.2003 jsou jako společníci zapsáni Jiří K. st. s obchodním podílem 99,05% a MVDr. Jiří K. s obchodním podílem 0,95%. Výpisem z obchodního rejstříku pro ilustraci osoby – Miroslava D. bylo prokázáno, že u této osoby bylo nalezeno 28 záznamů. Z úplného výpisu z obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Ostravě, oddíl C, vložka 1762 bylo prokázáno, že Miroslav D. byl od 20.4.2001 do 8.6.2005 zapsán jako jednatel společnosti ATOBOS, spol. s r.o., a od 20.4.2001 do 8.6.2005 byl zapsán jako její společník. MVDr. Jiří K. v této době nebyl dle výpisu jednatel ani společníkem společnosti, byl však zapsán jako jednatel a společník společnosti od 6.10.1993 do 20.4.2001. Společnost byla z obchodního rejstříku vymazána dne 8.6.2005 poté, co konkurz na její majetek byl zamítnut pro nedostatek majetku. Z tohoto vyplývá, že v této společnosti nebyl p. D. současně „spolujednatel“ či „spoluspolečníkem případně „jednatel“ či společníkem“ se žalovaným. Z úplného výpisu z obchodního rejstříku vedeného Městským soudem v Praze, oddíl C, vložka 79855 má soud za prokázané, že Miroslav D. byl od 30.8.2000 do 9.9.2003 zapsán jako prokurista společnosti ALEF spol. s r.o.. Společníkem této společnosti s obchodním podílem ve výši 0,95 % byl v této době MVDr. Jiří K. Z úplného výpisu z obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Brně, oddíl C, vložka 8311 má soud za prokázané, že Miroslav D. je od 28.8.1998 v obchodní rejstříku zapsán jako jediný společník společnosti CHVOJKA, spol. s r.o.. Jako jednatel této společnosti je od 2.4.1997 zapsán MVDr. Jiří K. V době od 2.4.1997 do 28.8.1998 byla jako další jednatelka společnosti zapsána Ing. Dana P. Usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 26.1.2001 č.j. 37K 70/98-65 byl na majetek této společnosti prohlášen konkurz. Z tohoto plyne, že u této společnosti je p. D. společníkem a žalovaný jednatel, tento stav trval i v letech 1999-2004. Z výpovědi Miroslava D., slyšeného k okolnostem, týkajících se právnické osoby společnosti UKAMO spol. s r.o. a nastalých v době, kdy byl jejím jednatel dle ust. § 126a o.s.ř. a k ostatním okolnostem jako svědek má soud za prokázané, že v letech 1999-2003 byl jednatel společnosti, a to jednatel jediným, když funkci přebíral po tchánovi Jiřím K. st. Po nástupu do funkce kontroloval hospodaření společnosti, kdy si informace vyžádal od finančního ředitele společnosti a auditora společnosti Ing. P. a Ing. H. K otázce prodeje akcií společnosti VIRENA mu bylo sděleno, že společnost potřebovala finanční hotovost, proto tyto byly prodány za částku přibližně 240.000,- Kč. Na „krocích“ předchozích jednatelů neshledal žádné pochybnosti. Z funkce jednatele společnosti odstoupil poté, kdy byla odběratelka drůbeže vyprodukované společností – společnost PROMT prodána novým majitelům a nebyla zde již záruka odběru produkce společnosti. Jeho manželka je sestrou žalovaného. V letech 1999-2004 udržovaly jejich rodiny normální vztahy, navštěvovali se u příležitosti svátků či narozenin. Mimo tyto styky měl se žalovaným pouze vztahy pracovní, nevlastnil s ním žádný společný majetek. Od roku 1995 do roku 2003 byl zaměstnán jako referent ve společnosti PROMT, jejímž jednatel a majitelem byl jeho tchán - otec žalovaného, jeho pracovní náplní bylo zabezpečení zásobování, konkrétně obalů a přepravy. Neví, v jaké pozici

v té době ve společnosti PROMT působil žalovaný. Před tím pracoval ve Vítkovických železárnách jako elektromontér. Jeho manželka v té době buď pobírala plný invalidní důchod nebo pobírala důchod částečný a pracovala jak v cestovní kanceláři. Jiné příjmy jejich rodina neměla. Ve společnosti UKAMO nebyl zaměstnancem a jako jednatel nepobíral žádnou odměnu. Z nesporného tvrzení účastníků řízení má soud za prokázané, že Jiří K. je otcem žalovaného a Miroslav D. je švagrem žalovaného.

Soud neprováděl dokazování znaleckým posudkem Ing. Radoslava Žoura, ani nejmenoval znalce k vypracování znaleckého posudku k vyčíslení škody způsobené jednáním žalovaného, z důvodu respektování zásady procesní ekonomie. Rovněž neprováděl důkaz svědeckou výpovědí p. K. a účastnickou výpovědí žalovaného ohledně důvodů vedoucích k uzavření smlouvy o koupi akcií z února 1997, neboť provedení těchto důvodů nebylo významné pro závěr o skutkovém stavu potřebném k rozhodnutí ve věci.

Po právní stránce dospěl soud k těmto závěrům. Jak vyplývá z ust. § 135 odst. 2 obchod. zák. ustanovení § 194 odst. 2 první až páté věty, odstavce 4 až 7 a § 196a se použijí obdobně. Dle ust. § 194 odst. 5 obchod. zák. členové představenstva jsou povinni vykonávat svou působnost s péčí řádného hospodáře a zachovávat mlčenlivost o důvěrných informacích a skutečnostech, jejichž prozrazení třetím osobám by mohlo společnosti způsobit škodu. Je-li sporné, zda člen představenstva jednal s péčí řádného hospodáře, nese důkazní břemeno o tom, že jednal s péčí řádného hospodáře, tento člen představenstva. Ti členové představenstva, kteří způsobili společnosti porušením právních povinností při výkonu působnosti představenstva škodu, odpovídají za tuto škodu společně a nerozdílně. Shora uvedená zákonná úprava je jednou ze zákonem upravených možností domoci se náhrady škody vůči statutárním orgánům v případě, kdy tito porušují povinnost jednat s péčí řádného hospodáře. V tomto případě je upraveno právo poškozené společnosti domáhat se náhrady škody vůči svým statutárním orgánům. Aktivně legitimovanou osobou je poškozená společnost, za kterou u soudu jednájí osoby k tomuto oprávněné dle ust. § 21 odst. 1 o.s.ř. Další zákonem přípustnou možností domoci se vůči jednateři práva na náhradu škody je zakotveno v ust. § 131a odst. 1 obchod. zák., kdy aktivně legitimovanou osobou je každý společník společnosti s ručením omezeným. Takový společník pak v řízení jedná za poškozenou společnost nikoli jako její zástupce, nýbrž jako osoba, jejíž oprávnění za společnost jednat stanoví ust. § 131a obch. zák. a vyplývá z ust. § 21 odst. 2 o.s.ř.. Dle ust. § 21 odst. 4 o.s.ř. za právnickou osobu nemůže jednat ten, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy právnické osoby. Je zřejmé, že takovou osobou bude zejména statutární orgán, nebo člen statutárního orgánu, který škodu společnosti buď sám nebo spolu s dalšími členy statutárního orgánu způsobil. V projednávané věci tedy takovou osobou není žalovaný. Jak uzavřel Nejvyšší soud ČR ve svém shora uvedeném rozhodnutí „takovou osobou nemůže být ani ten společník či jednatel, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy společnosti“. Ačkoli to tento soud výslovně ve svém rozhodnutí neuvádí, lze dovodit, že „rozpor osoby oprávněné jménem společnosti jednat se zájmy této společnosti“ nastane zpravidla tam, kdy osoba oprávněná jménem společnosti jednat má postavení osoby blízké k osobě, která škodu způsobil, v daném případě k žalovanému. Jak vyplynulo z provedení dokazování před prohlášením konkurzu (tedy dříve než oprávnění za společnost jednat přešlo na konkurzního správce) byly

ve společnosti pouze dvě osoby (vyjma samotného žalovaného), kterým svědčilo právo za společnost jednat. Jednou z těchto osob byl p. Jiří K. st.- otec žalovaného. Tato osoba je – jako příbuzný v řadě přímé - ve smyslu ust. § 116 OZ osobou žalovanému blízkou a lze proto předpokládat, že oprávnění jednat u této osoby, právě z důvodu rozporu zájmů dáno není. Druhou osobou pak byl p. Miroslav D., který je švagrem žalovaného. Jak vyplývá z ust. § 116 OZ, tato osoba, která je vůči žalovanému “v poměru obdobném poměru rodinnému“ by za osobu blízkou mohla být považována pouze tehdy, pokud by „její vzájemný vztah k osobě, která škodu způsobila byl osobně, zejména citově natolik intenzivní, že by újmu, kterou by utrpěla jedna z nich, pociťoval důvodně jako újmu vlastní“. Jak vyplynulo z provedeného dokazování, p. D. v době, kdy byl předmětnou žalobu oprávněn podat udržovat s žalovaným pouze obvyklé rodinné kontakty, tedy návštěvy u příležitostí svátků či narozenin. Tyto osoby nesdílely společnou domácnost a nevlastnili jako spoluvlastníci žádný společný majetek. Jejich vzájemný „citový vztah“ byl tedy pouze vztahem obvyklým nedosahujícím intenzity, při které by p. D. újmu (a to jak újmu majetkovou tak i újmu nemajetkovou), která byl byla způsobena žalovanému důvodně pociťoval jako újmu vlastní. Tvzení žalobce, že „blízkost“ žalovaného a p. D. vyplývá ze vzájemného působení ve společnostech CHVOJKA spol. s r.o., ALEF spol. s r.o. a ABOTOS spol. s r.o. nebylo, dle názoru soudu, v řízení prokázáno. U společnosti ATOBOS, spol. s r.o. nastala situace, kdy by v rozhodné době (1999-2004) byli současně p. D. a žalovaný jednatelem či společníky společnosti. Lze říci, že u této společnosti p. D. „přebíral“ postavení společníka a jednatele poté, kdy žalovaný svou účast ve společnosti ukončil. U společnosti ALEF spol. s r.o. byl p. D. prokuristou v době, kdy společníkem této společnosti s obchodním podílem ve výši 0,95 % byl MVDr. Jiří K. Toto „spolupůsobení“ však dle názoru soudu neskládá bez dalšího statutu osoby blízké, prokurista a společník (a v daném případě výrazně minoritní společník), nejsou dokonce ve smyslu ust. § 66b odst. 2,3 o.s.ř. považovány ani za osoby jednající ve shodě. U společnosti CHVOJKA, spol. s r.o., jejímž společníkem byl p. D. vykonával žalovaný funkci jednatele, a to od 2.4.1997. Ani toto „spolupůsobení“, které není považováno za jednání ve shodě nebylo bez dalšího způsobilé založil statut osoby blízké. Lze si totiž jen těžko představit situaci, kdy by újmu způsobenou jednatelem společnosti s ručením omezeným (či členu představenstva akciové společnosti) bez dalšího pociťovali jako újmu vlastní společníci společnosti. Vztah osoby blízké nebyl dle názoru soudu založen ani tím, že žalovaný byl v předmětné době zaměstnancem společnosti, ve které žalovaný vykonával funkci generálního ředitele a předsedy představenstva, např. pro obavu ze ztráty zaměstnání a tím významného zdroje rodinného příjmu. Konečné „postavení“ osoby blízké nebylo dle názoru mezi p. D. a žalovaným založeno ani kombinací shora uvedených skutečností, neboť tyto ani ve vzájemném souhrnu nedosahují takové intenzity, při které by p. D. újmu způsobenou žalovanému pociťoval jako újmu vlastní. Soud proto uzavírá, že p. D. osobu blízkou žalovanému v rozhodné době nebyl.

Situace, kdy určitá osoby nemůže za právnickou osobu jednat proto, že jeho zájmy jsou v rozporu se zájmy této právnické osoby však může nastat i za situace, kdy osoba oprávněna za společnost jednat a osoba, která společnosti způsobila škodu nemají postavení osob blízkých, a to právě z důvodu existence „rozporu zájmů“. V projednávané věci však takový rozpor zájmů zjištěn a prokázán nebyl. P. D. vypověděl, že poté, kdy se stal jednatelem společnosti „prověřoval“ předchozí hospodaření společnosti a zjišťoval okolnosti prodeje akcií společnosti Virena. To, že se rozhodl žalobu na náhradu škody vůči žalovanému nepodat bylo jeho

rozhodnutím, za které nese plnou odpovědnost dle ust. § 194 odst. 5 ve spojení s ust. § 135 odst. 1 obch. zák. Soud proto uzavírá, že i před prohlášením konkurzu na majetek společnosti byla zde osoba, oprávněna za společnost jednat, a to právě její jednatel p. D., když nebylo prokázáno, že by jeho zájmy byly (z jakéhokoli důvodu) v rozporu se zájmy společnosti.

Ačkoli žalobce argumentoval tím, že cílem postupných převodů akcií společnosti Virena, a.s. po linii UKAMO – K. – R. – K. bylo obejít zákonnou úpravu ust. § 196a odst. 3 obch. zák. zjevně neshledal porušení tohoto zákonného ustanovení, neboť v opačném případě by aplikoval ust. § 39 OZ, které určuje, že absolutně neplatným je nejen úkon učiněný v rozporu se zákonem, ale také úkon, který zákon obchází. Pokud by totiž dospěl k závěru, že převody byl obejít zákon a že tedy úkon je neplatný, sepsal by akcie společnosti do konkurzní podstaty a vyzval by žalovaného k podání vylučovací žaloby. Nutno podotknout, že právo vlastnické ve smyslu ust. § 100 odst. 2 OZ nepodléhá promlčení. Žalobce však zřejmě do konkurzní podstaty „sepsal pohledávku vůči žalovanému na náhradu škody“ a tuto poté uplatnil jménem společnosti u soudu.

Obecně platí, že pokud je u soudu uplatněn nárok na náhradu škody, je nutno prokázat, že došlo k porušení právní povinnosti, neexistenci okolnosti vylučující odpovědnost, vznik škody a příčinná souvislost mezi porušením povinnosti a vznikem škody. Soud po provedeném dokazování dospěl k závěru, že žalovaný při uzavření smlouvy o prodeji akcií p. K. v únoru 1997 za kupní cenu 243.700,- Kč nejednal s péčí řádného hospodáře. Kdyby totiž s péčí řádného hospodáře jednal, učinil by před uzavřením smlouvy potřebné kroky k zjištění tržní hodnoty zcizovaných akcií tak, aby plnění které za akcie společnosti obdrží nebylo pro společnost nevýhodné. Toto však žalovaný zjevně neučinil. Žalovaný navíc následně v dubnu 1998, tedy v době, kdy byl jednatelem společnosti, akcie nabyt do svého osobního vlastnictví a neučinil niče, aby tyto akcie byly navráceny zpět do majetku společnosti. Žalovaný tak zjevně v únoru 1997 porušil svou povinnost jednat s péčí řádného hospodáře, když podepsal smlouvu o prodeji akcií na p. K. za cenu „markantně nižší“ než byla částka společnosti k nabytí akcií vynaložena a neučinil niče, aby zjistil objektivní tržní hodnotu těchto akcií. Procesní obrana žalovaného v tom směru, že převod měl pouze zajišťovací povahu dle názoru soudu neobstojí, protože v takovém případě by jistě žalovaný učinil kroky nutné k tomu, aby se akcie dostaly zpět do majetku společnosti, což žalovaný neučinil, naopak akcie nabyt zpět do svého osobního majetku.

Vzhledem ke skutečnosti, že žalovaný v průběhu řízení vznesl námitku promlčení, soud se touto námitkou ve smyslu ust. § 100 odst. 1 OZ zabýval. Jak vyplývá z ust. § 398 obchod. zák. u práva na náhradu škody běží promlčecí doba ode dne, kdy se poškozený dozvěděl nebo mohl dozvědět o škodě a o tom, kdo je povinen k její náhradě; končí však nejpozději uplynutím 10 – ti let ode dne, kdy došlo k porušení povinnosti. Dle ust. § 397 obchod. zák. nestanoví-li zákon pro jednotlivá práva jinak, činí promlčecí doba čtyři roky. Pro počátek běhu subjektivní čtyřleté promlčecí doby je rozhodný okamžik, kdy se poškozený – v daném případě společnost UKAMO, spol. s r.o. dozvěděla nebo mohla dozvědět o škodě a o tom, kdo je povinen k její náhradě. Soud je toho názoru, že společnost se o vzniku škody mohla dovědět dne 13.5.1999, kdy p. D. vznikla funkce jednatele společnosti (jeho oprávnění jednat zaniklo až dne 25.9.2003). Toto datum je proto nutno považovat za počátek běhu promlčecí doby, která uplynula po čtyřech letech, tj. dne 13.5.2003. V daném případě byla

pokračování

28Cm 15/2007 – 130

žaloba podána správcem konkurzní podstaty dne 24.1.2007, tedy po uplynutí promlčecí doby, a žalovaný nárok tak s odkazem na ust. § 100 odst. 1 OZ nelze žalobci přiznat.

Pokud žalobce namítal, že vznesená námitka promlčení je v rozporu s dobrými mravy a poukazoval přitom na nálezný Ústavního soudu 309/95, dle kterého zásada, že výkon práv nesmí být v rozporu s dobrými mravy, platí i pro výkon práva vznést námitku promlčení, dospěl soud k závěru, že citovaný ústavní nálezný nelze vztáhnout na projednávanou věc. Ústavní soud v daném případě posuzoval restituční věc, u které je vždy nutné s ohledem na historické okolnosti zvolit specifický přístup. V daném případě je však projednávána věc obchodní, přičemž v těchto věcech je vždy kladen důraz na právní jistotu v závazkových vztazích. Závazkovým právním vztahem je nepochybně i vztah mezi jednatelem společnosti a společností samotnou. Mezi prvky právní jistoty tak nepochybně patří právo vznést námitku promlčení práva a dle názoru vznesení této námítky není v rozporu s dobrými mravy. Soud poukazuje na výčet možností, které jsou dány jak společnosti samotné (§ 194 odst. 5, § 131a obch. zák.), tak jejím věřitelům (§ 194 odst. 6 obch. zák.) domáhat se po jednatelem společnosti práva na náhradu škody. Je vždy jen na poškozeném, zda se rozhodne pro uplatnění svého práva na náhradu škody, či zda tento nárok uplatňovat nebude a nechá jej promlčet. Uplatnění náhrady škody vůči jednatelem je právem nikoli povinností společnosti. A konečně je nutné připomenout ochranu ust. § 196a obchod. zák., kdy porušení povinnosti dle ust. § 196a odst. 3 nepodléhá promlčení. Soud tedy uzavírá, že nárok na náhradu škody uplatněný žalobou byl ke dni podání žaloby promlčen a výkon práva vznést námitku promlčení nebyl shledán v rozporu s dobrými mravy dle ust. § 3 OZ. Námitku promlčení neshledal s totožných důvodů soud za námitku učiněnou v rozporu se zásadami poctového obchodního styku dle ust. § 265 obch. zák.

S ohledem na skutečnost, že soud dospěl k závěru, že nárok je promlčen, nepřistoupil k dokazování ke zjištění skutečné výše škody. Ke zjištění skutečné výše škody by totiž bylo nutné jmenovat znalce, jehož úkolem by bylo zjistit skutečnou hodnotu zcizovaných akcií ke dni jejich zcizení, která vychází z čistého obchodního jmění společnosti Virena, a.s. s přihlédnutím k situaci na trhu s cennými papíry v dané době. Soudu je z úřední činnosti známo, že náklady na vypracování takového znaleckého posudku dosahují řádu 100.000,-Kč, což by řízení zatížilo dalšími náklady a navíc by zjištění skutečné škody nemělo vliv na závěr o promlčení vzneseného nároku. Pro úplnost soud podotýká, že v řízení nebyl prováděn důkaz znaleckým posudkem předloženým žalobcem, když při přípravě jednání bylo zjištěno, že znalec pouze odhadl škodu a vycházel pouze z účetního stavu bez ohledu na tržní hodnotu akcií.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto dle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. tak, že soud zavázal procesně neúspěšného účastníka řízení - žalobce nahradit žalovanému náklady řízení. Náklady řízení žalovaného spočívaly v nákladech právního zastoupení.

Náklady řízení žalobce sestávají za první řízení před krajským soudem z nákladů na zastoupení advokátem, a to dle ust. § 3 vyhl. 484/2000 Sb. ve znění vyhl. 277/2006 Sb. z odměny advokáta ve výši č 587.484,- Kč, z paušální náhrady hotových výdajů (dle ust. § 13

odst. 3 vyhl. 177/1996 Sb. ve znění vyhl. 277/2006 Sb.) ve výši 900,- Kč za 3 úkony právní služby (převzetí a příprava věci, písemné vyjádření k žalobě, účast u jednání). Vzhledem ke skutečnosti, že advokát žalovaného je plátcem daně z přidané hodnoty náleží dle ust. § 137 odst. 3 o.s.ř. k nákladům řízení také náklady na daň z přidané hodnoty ve výši 20%, což činí z částky 588.384,- Kč částku 117.677,- Kč. Celkem tak náklady řízení činí 706.061,- Kč.

Náklady odvolacího řízení jsou tvořeny odměnou advokáta (§ 1, 2, 3 – položka 7, § 16 odst. 2 a § 18 odst. 1 vyhl. 484/2000Sb.) ve výši 293.745,- Kč, jednou paušální odměnou hotových výdajů ve výši 300,- Kč, cestovným advokáta ve výši 1.200,64,- Kč a daní z přidané hodnoty ve výši 20 %, tj. 59.049,- Kč. Celkem tak náklady odvolacího řízení činí 354.294,64,- Kč.

V dovolacím řízení neučinil advokát žalovaného žádný úkon, proto mu odměna dle ust. § 18 odst. 1 věta druhá vyhl. 484/2000Sb. nenáleží.

Náklady řízení žalobce za druhé řízení před krajským soudem z nákladů na zastoupení advokátem, a to dle ust. § 3 vyhl. 484/2000 Sb. ve znění vyhl. 277/2006 z odměny advokáta ve výši č 587.484,- Kč, z paušální náhrady hotových výdajů (dle ust. § 13 odst. 3 vyhl. 177/1996 Sb. ve znění vyhl. 277/2006 Sb.) ve výši 600,- Kč za 2 úkony právní služby (účast u jednání dne 22.11.2010 a dne 25.11.2010, který je dle ust. § 11 odst. 2 písm. f) vyhl. 177/1996 Sb. v platném znění považován také za úkon právní služby). Vzhledem ke skutečnosti, že advokát žalovaného je plátcem daně z přidané hodnoty náleží dle ust. § 137 odst. 3 o.s.ř. k nákladům řízení také náklady na daň z přidané hodnoty ve výši 20 %, což činí z částky 588.084,- Kč částku 117.617,- Kč. Celkem tak náklady řízení činí 705.701,- Kč.

Celkem tak soud zavázal žalobce zaplatit žalovanému na plné náhradě nákladů řízení částku 1,766.056,64,- Kč, a to do tří dnů od právní moci rozhodnutí, k rukám advokáta žalovaného JUDr. Rudolfa Řehánka (§ 149 odst. 1 o.s.ř.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 – ti dnů od jeho doručení k Vrchnímu soudu v Olomouci prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může se oprávněný domáhat soudního výkonu rozhodnutí.

V Ostravě dne 25.11.2010

Za správnost vyhotovení:
Veronika Kostková

Mgr. Pavla Halfarová, v.r.
samosoudkyně